

RASTINMÄÄRITTEET

Suomen Suunnistusliitto

2004

Rastinmääritteet

Voimassa 1.1.2004 alkaen

SUOMEN SUUNNISTUSLIITTO

Radiokatu 20, 00093 SLU

www.ssl.fi

Työryhmä: SSL:n kilpailu- ja karttaryhmä 2003
Käännös: Jukka Liikari
Karttapalat: Jukka Liikari
Piirroksset: IOF
Taitto: Pirjo Valjanen
Painopaikka: Euraprint
ISBN: 952-5476-04-9

Merkittävimmät muutokset vuonna 1996 julkaistuun SSL:n Rastinmääritteet –julkaisuun

1. Rastikohteiden nimet ja määritelmät on tarkistettu suunnistuskartan kansainvälisten kuvausohjeiden (ISOM2000) mukaisiksi. Kuvausohjeet on SSL julkaissut vuonna 2000 Suunnistuskarttaoppaassa.
2. Poistettu symbolit särmäke, nuolukivi, pieni suo ja pensasaita.
3. Korvattu erilliset puron ja ojan symbolit yhdellä symbolilla.
4. Lisätty symbolit huomattava puu, vesisäiliö, portti/ylityspaikka, kenttä, (ylitettävä ja ylipääsemätön) putki, matala, alla, välissä.
5. Muutettu kiviryhmän ja puuryhmän ja tunnelin symbolia.
6. Lisätty epäselvän ojan symboli.
7. Lisätty kolme uutta symbolia sprintti- ja puistosuunnistuksessa käytettäväksi: monumentti/patsas, käytävä läpi talon ja portaat.
8. Lisätty erityisohjeet, joilla esitetään viitoitettu rastiväli, rastivälillä oleva pakollinen ylitys/alituspaikka sekä rastivälillä oleva pakollinen viitoitus läpi kielletyn alueen.
9. Risteyksen ja haaran symbolit siirretty sarakkeeseen F. Molemmat maaston kohteet, joista rastikohde koostuu, esitetään sarakkeissa D ja E.
10. Välissä-symboli esitetään edelleen sarakkeessa G, mutta molemmat maaston kohteet, joista rastikohde koostuu, esitetään sarakkeissa D ja E.
11. Tarkennettu määrittely sille, milloin sarakkeessa G esitetään rastilipun sijaintia tarkentava täsmennys. Lisäksi rastilipun sijaintiin liittyvät käsitteet (sarakkeen G symbolit) on määritetty uudelleen tarkemmin IOF:n rastinmääritteitä noudattaen.

Johdanto

Suunnistus on maailmanlaajuinen urheilulaji. Kuten karttamerkit, myös rastinmääritteet ovat kansainvälisesti käytössä. Näin niistä muodostuu suunnistajien yhteinen ja selkeä kieli, eikä tarvetta sanallisille kielen käännöksille ole. Tämä julkaisu esittelee ja määrittelee Kansainvälisen Suunnistusliiton (IOF) hyväksymät rastinmääritteet. Ne ovat Suomessa käytössä tämän julkaisun mukaisesti.

Rastinmääritteen tarkoitus

Rastinmääritteen tarkoitus on antaa rastikohteesta tarkempi kuvaus kuin kartalla on mahdollista esittää. Lisäksi rastinmäärite tarkentaa rastinlipun sijainnin rastikohteessa.

Hyvän rastipisteen löytää pääsääntöisesti karttaa lukemalla. Rastinmääritteet ja rastitunnukset auttavat rastin löytämisessä. Rastinmääritteet tulee muodostaa niin lyhyiksi ja yksinkertaisiksi kuin rastin paikallistamiseksi on tarpeellista.

Huom: Rastinmääritteitä ei saa käyttää kartan virheiden korjaamiseen.

Esimerkki ratakohtaisista rastinmääritteistä

Mallikisat 1.1.2004			
H45, H50, D21			
5	7.6 km	210 m	
1 101			
2 212		1.0	
3 135			
4 246			
5 164			
○ --- 120 m --->			
6 185			
7 178			
8 147		2.0	
9 149			
○ --- 250 m --->⊙			

Kilpailun nimi: Mallikisat		
Sarjat H45, H50, D21		
Ratatunnus 5	Pituus 7.6 km	Kokonaisuus 210 m
Lähtö		Tien ja kiviaidan haara
1	101	Suojaotin mutka
2	212	Luoteinen kivi, korkeus 1.0 m, itäsivu
3	135	Tiheikköjen välissä
4	246	Keskimmäinen suppa, itäosa
5	164	Itäinen raunio, länsisivu
Seuraa rastilta lähtevää viitoitusta 120 metriä		
6	185	Kiviaita, sortunut, kaakkoinen kulma, ulkopuolella
7	178	Nenä, luoteisjuuri
8	147	Ylempi jyrkäne, 2.0 m korkea
9	149	Polkujen risteys
Seuraa rastilta lähtevää viitoitusta 250 metriä maaliin		

Yksittäisen radan rastinmääritteiden esitystapa

Radan rastinmääritteet sisältävät seuraavat tiedot:

- Otsikko
- K-pisteen sijainti
- Jokaisen yksittäisen radan rastinmääritteet sekä kaikki erityiset ohjeet, kuten rataan kuuluvat viitoitukset
- Viimeiseltä rastilta maaliin olevan viitoituksen viitoitustyypin ja pituuden.

Erilliselle paperille tai kartan oheen tulostetun rastinmääriteruudukon ruutujen tulee olla neliön muotoisia ja kooltaan 5-7 mm.

Jos rastinmääritteet annetaan myös sanallisessa muodossa, tulisi sisällön olla sama kuin kuvallisissa rastinmääritteisissä. Yksittäisen radan rastinmäärite tulee kirjoittaa niin pitkälle kuin mahdollista samassa järjestyksessä kuin kuvallinen rastinmäärite.

Otsikkorivien tiedot

Kilpailun nimi

Sarja(t)

Radan tunnus; Radan pituus kilometreissä 0.1 km tarkkuudella; Kokonaisnousu metreissä 5 m tarkkuudella.

K-piste

K-piste (kolmiopiste) on paikka, josta suunnistus alkaa. Karttaan se merkitään lähtökolmiolla. K-pisteen määrite esitetään ensimmäisellä rivillä. K-piste määritellään maastokohteensa mukaisesti kuten rastit.

Rastien rastinmääritteet

Rastien rastinmääritteet esitetään niiden käyntijärjestyksessä. Joissakin erikoiskilpailuissa tästä voidaan kuitenkin poiketa kilpailuohjeissa esitetyllä tavalla. Rastien väliin sijoitetaan erityisohjeet, kuten rataan liittyvän viitoituksen pituus ja viitoitustyypin.

Vahvemmalla viivalla piirretään

- joka kolmannen radan rastinmääritteen alapuolinen viiva
- erityisohjeen ylä- ja alapuolella oleva vaakaviiva

Sarakkeiden tiedot

Jokainen rasti esitetään kuvataan yhdellä rivillä seuraavasti: A B C D E F G H 	A	Rastin järjestysnumero
	B	Rastitunnus
	C	Kohteen tarkennus
	D	Rastikohde
	E	Täsmäntävä tieto
	F	Kohteen koko tai laajuus
	G	Rastilipun sijainti
	H	Lisätiedot

Sarake A – Rastin järjestysnumero

Rastit esitetään käyntijärjestyksessä. Erikoiskilpailuissa tästä säännöstä voidaan poiketa (esim. partiokilpailu, joissa sääntöjen mukaan osalla rasteista saa käydä vapaavalintaisessa järjestyksessä.)

Sarake B - Rastitunnus

Rastitunnus on numero, jonka tulee olla suurempi kuin 30.

Sarake C – Kohteen tarkennus

Saraketta käytetään, kun kartalla rastiympyrässä on useita samanlaisia maastokohteita; esim. "kaakkoinen".

Sarake D - Rastikohde

Maastokohde, jossa rasti kartalle piirretyn rastiympyrän keskipisteen mukaan sijaitsee. Esim. kivi.

Maastokohteen määrittely perustuu kansainvälisiin suunnistuskartan kuvausohjeisiin (ISOM 2000), joiden käänös on julkaistu Suunnistuskarttaoppaassa, SSL:n julkaisu, 2000.

Sarake E – Täsmäntävä tieto

Rastikohteen luonnetta tarvittaessa tarkentava tieto, esim. tiheä, raunioitunut

Tarvittaessa sarakeessa E kuvataan toinen maastokohde, esim. silloin kun rasti sijaitsee kahden erilaisen maastokohteen välissä

Sarake F - Kohteen koko tai laajuus

Rastikohteen koko tai laajuus kuuluu ilmoittaa rastinmäärittämissä, mikäli se on kartalla kuvattu symbolina eikä omassa mittakaavassaan.

Saraketta käytetään myös silloin, kun rasti on määriteltävä kahden maastokohteen perusteella (risteys; haara)

Sarake G – Rastilipun paikka

Rastilipun paikka rastikohteen ääressä, esim. läntinen kulma (ulkopuolella); eteläjuuri

Sarake H - Lisätiedot

Muu kilpailijalle tärkeä tieto; esim. väliaikarasti, juomarasti

Erityisohjeet

Näitä rivejä käytetään tarpeen mukaan antamaan erityisohje reitistä, jota tulee noudattaa radan seuraavassa vaiheessa. Esim. seuraa rastilta lähtevää viitoitusta 50 m; käytä pakollista ylityspaikkaa

Viimeiseltä rastilta maaliin johtava viitoitus

Viimeiseltä rastilta maaliin johtavan viitoituksen pituus ja viitoitustyypit.

Symbolien määritelmät

Symbolin yhteydessä esitetyt ISOM-numerot viittaavat karttamerkkien numerointiin Suunnistuskarttaoppaassa (SSL, 2000). Ne ovat samat myös IOF:n julkaisemissa kansainvälisissä suunnistuskartan kuvausohjeissa (ISOM 2000).

Sarake C - Kohteen tarkennus

Nro	Symboli	Nimi	Selite
0.1		Pohjoinen	Pohjoisempi kahdesta kohteesta tai pohjoisin useasta kohteesta.
0.2		Kaakkoinen	Kaakkoisempi kahdesta kohteesta tai kaakkoisin useasta kohteesta.
0.3		Ylempi	Käytetään, kun rastikohde on maastossa ylempänä kuin lähistöllä oleva samanlainen toinen kohde.
0.4		Alempi	Käytetään, kun rastikohde on maastossa alempana kuin lähistöllä oleva samanlainen toinen kohde.
0.5		Keskimmäinen	Käytetään, kun rastikohde on keskimäinen maastossa olevista useasta samanlaisesta kohteesta.

Sarake D – Rastikohde

Maaston muodot (ISOM2000: 4.1; Suunnistuskarttaopas: 6.1)

Nro	Symboli	Nimi	Selite	ISOM
1.1		Tasanne	Tasainen alue rinteessä.	
1.2		Nenä	Korkeuskäyrän muoto, jolla kuvataan rinteessä ympäristöstään nouseva muoto, "nenä".	
1.3		Notko	Korkeuskäyrän muoto, jolla kuvataan rinteessä oleva painanne, nenän vastakohta.	
1.4		Irtomaarinne	Ympäristöstään selvästi erottuva rinne, esim. sora- tai hiekkakuoppien leikkaukset, jokien reunamat, teiden ja rautateiden leikkaukset.	106
1.5		Kaivanto	Sora- tai hiekkakuoppa tai kivilouhimo taisaisella maalla tai rinteessä.	106
1.6		Maavalli	Kapea, ympäristöstään korkeammalla oleva maavalli; voi olla osin kivien peitossa, yleensä ihmisen tekemä. Mikäli maavalli on pieni, osittain sortunut tai epäselvä, käytetään symbolia symbolin 8.11 kanssa.	107 108
1.7		Uurre	Irtomaarinteinen kapea uoma, yleensä kuiva.	109
1.8		Kuiva pieni uoma	Hyvin pieni uoma, yleensä kuiva.	110
1.9		Kukkula	Hyvin havaittava kohouma, joka kuvataan kartalla korkeuskäyrällä.	101 111

Nro	Symboli	Nimi	Selite	ISOM
1.10	●	Pieni kumpare	Pieni selvä kohouma, jota ei voida kuvata kartalla korkeuskäyrällä. Käytetään symbolin 8.6 kanssa, kun määritellään kivinen pieni kumpare.	112 113
1.11) (Satula	Alava kohta kahden korkeamman kohteen välissä.	
1.12	⊖	Suppa	Luonnonmaaston syvennys, luonnon kuoppa, jonka jokainen reuna on nousevaa rinnettä. Kuvataan kartalla korkeuskäyrillä.	114
1.13	∪	Pieni suppa	Pieni luonnonmaaston suppa, jonka jokainen reuna on nousevaa rinnettä ja jota ei voida kuvata kartalla korkeuskäyrillä.	115
1.14	∇	Pieni kaivettu kuoppa	Pieni kaivettu jyrkkäreunainen kuoppa, yleensä ihmisen tekemä. Käytetään symbolin 8.6 kanssa, kun määritellään kivinen kuoppa tai kalliokuoppa.	116 204
1.15	∩ ∪	Pienimuotoinen alue	Erittäin pienimuotoinen maasto, kuoppa- tai kumparekenttä, jota ei voida kuvata kartalla yksittäisillä symboleilla.	117
1.16	✱	Muurahaispesä, (termiittikeko)	Muurahaispesä (tai termiittikeko).	

Kalliot ja kivet (ISOM2000: 4.2; Suunnistuskarttaopas: 6.2)

Nro	Symboli	Nimi	Selite	ISOM
2.1	▬▬▬	Jyrkäne	Pystysuora jyrkäne, voi olla ylipääsemätön tai pieni jyrkäne.	201 203
2.2	▲	Kivipilari	Korkea kivimuodostuma, luonnonmukainen. Symbolia ei käytetä Suomessa.	202
2.3	↘	Luola	Luolan suuaukko kalliorinteessä tai mäen seinämässä.	205
2.4	▲	Kivi	Selvästi havaittava kivi. Rastinmääritesymboli on sama sekä kivelle (206) että suurelle kivelle (207).	206 207
2.5	▲▲▲	Louhikko	Alue, jolla on niin paljon kiviä ja kivilohkareita, että niitä ei voida kuvata kartalla yksitellen.	208
2.6	▲▲	Kiviryhmä	Pieni selvästi havaittava ryhmä kiviä, jotka ovat niin lähellä toisiaan, että niitä ei voida kuvata kartalla yksitellen.	209
2.7	●●●●	Kivikko	Pienten (∅ 10-50 cm) kivien ja lohkareiden kokonaan tai lähes kokonaan peittämä alue.	210

Nro	Symboli	Nimi	Selite	ISOM
2.8		Avokallio	Tasainen kallio, jonka alueelta puuttuu irtomaata ja kasvillisuus ja joka selvästi ulkonäöltään erottuu muusta ympäröivästä maapohjasta sekä tuntuu askeltaessa kovalta.	212
2.9		Sola	Kahden vastakkaisen jyrkänteen tai kallioseinämän välinen sola (kuilu).	

Vedet ja suot (ISOM2000: 4.3; Suunnistuskarttaopas: 6.3)

Nro	Symboli	Nimi	Selite	ISOM
3.1		Vesialue	Suuri vesialue (meri, järvi, lampi), yleensä ylipääsemätön.	301
3.2		Lammikko	Pieni vesialue. Kun vesialue on pienempi kuin 1 mm ² painetussa kartassa, jätetään rantaviiva kuvaamatta.	302
3.3		Vesikuoppa	Veden täyttämä kuoppa.	303
3.4		Joki, puro, oja	Luonnonmukainen tai kaivettu vesiuoma, jossa vesi virtaa tai on paikallaan.	304-306
3.5		Epäselvä oja	Selvästi havaittava pieni luonnonmukainen tai kaivettu vesiuoma, joka voi ajoittain olla kuiva.	307
3.6		Suojuotti	Selvästi havaittava suomainen juotti, jota ei kapeutensa vuoksi voida kuvata kartalla suon merkillä.	308
3.7		Suo	Pysyvästi kostea alue, jolla on suokasvillisuutta. Rastinmääritesymboli on sama sekä ylipääsemättömälle suolle (309), suolle (310) että soistuvalla maalla (311).	309-311
3.8		Kovan maan alue suolla	Suon keskellä tai laidalla tai soiden välissä oleva alue, joka ei ole suota.	309-311
3.9		Kaivo	Kaivo tai katettu lähde, joka on selvästi havaittavissa maastossa.	312
3.10		Lähde	Selvästi havaittavissa oleva vesipiste, josta virtaa puro.	313
3.11		Vesisäiliö	Paikalleen rakennettu tai tuotu vesisäiliö.	

Kasvillisuus (ISOM2000: 4.4; Suunnistuskarttaopas: 6.4)

Nro	Symboli	Nimi	Selite	ISOM
4.1		Avoin alue	(401) Avoin viljelyksestä poistettu peltomaa ja peltomainen avoin alue, kuten peltolaidun, urheilukenttä, golfkenttä, avoin puisto. Huom. Pienten metsäaukkojen rastinmäärite on 4.4. (403) Avoin nummi, alle 1 m kasvillisuutta kasvava pakettipelto, tunturin puurajan yläpuolinen alue, laskettelurinne, suuri avosuo ja täysin avoin hakkuu, kalliomaaston avoin matalan kasvillisuuden alue.	401 403
4.2		Puoliavoin alue	(402) Niitty, laidun- ja hakamaa sekä puistoalue, jolla kasvaa yksittäisiä puita ja/tai pensaita. (404) Hakkuuala.	402 404
4.3		Metsän kulma	Metsäalueen kulma tai kärki, joka on kohti avointa aluetta.	405
4.4		Aukko	Pieni puuton aukko metsässä.	401 403
4.5		Tiheikkö	Pieni alue metsässä, jonka läpi on puuston tai aluskasvillisuuden johdosta vaikea kulkea.	408 410
4.6		Tiheikkö-kaistale	Istutettu puu- tai pensasrivi, josta on vaikea kulkea läpi.	410
4.7		Selvä kuvio- raja	Selvästi havaittava metsätyyppin tai kasvillisuuden raja.	
4.8		Puuryhmä	Pieni alue puita avoimella alueella.	405 406
4.9		Huomattava puu	Epätavallinen tai huomattava puu joko avoimella alueella tai metsässä; puutyyppistä annetaan kilpailuohjeissa erillistä tietoa.	
4.10		Kanto, juurakko	Kanto tai pystyyn noussut puun juurakko (puun runko joko jäljellä tai poistettu).	

Rakenteet (ISOM2000: 4.5; Suunnistuskarttaopas: 6.5)

Nro	Symboli	Nimi	Selite	ISOM
5.1		Tie	Asfaltti-, sora- tai metsätie, joka on ajokelpoinen normaaliolosuhteissa.	501- 504
5.2		Polku	Ihmisten tai eläinten tekemä näkyvä polku, joka voi olla ajettavissa maastokelpoisella ajoneuvolla.	505- 508

Nro	Symboli	Nimi	Selite	ISOM
5.3		Linja	Selvästi havaittava linja metsässä, linjalla ei polkua.	509
5.4		Silta	Silta tai muu vesistön ylityspaikka.	512 513
5.5		Sähkölinja	Sähkö- tai puhelinlinja, köysirata, hiihtohissi.	516 517
5.6		Sähkölinjan pylvä	Sähkö- tai puhelinlinjan, köysiradan tai hiihtohissin pylvä.	516 517
5.7		Tunneli	Tien, rautatien ym. alikulkutunneli.	518
5.8		Kiviaita	Kiviaita tai kivillä päällystetty maavalli. Matala tai sortunut kiviaita (520) osoitetaan lisämerkillä 8.11	519- 521
5.9		Aita	Muu kuin kiviaita. Sortunut aita (523) osoitetaan lisämerkillä 8.11	522- 524
5.10		Portti, ylityspaikka	Aitojen ja muurien portit ja ylityskohdat, putkilinjan alitus- tai ylityspaikka mukaan lukien näihin liittyvät portaat	525
5.11		Rakennus	Rakennus tai muu symbolilla 526 kartassa kuvattava rakennelma.	526
5.12		Kenttä	Kenttä, pysäköintialue tai muu kovapintainen alue.	529
5.13		Raunio	Rakennuksen raunio.	530
5.14		Putkilinja	Maanpinnan yläpuolinen putki- tai johtolinja (kaasu-, vesi-, öljy-, kaukolämpölinja ym.).	533 534
5.15		Torni	(535) Korkea tornimainen rakennelma tai masto. (536) Pieni torni.	535 536
5.16		Metsästyslava	(536) Metsästyslava	536
5.17		Rajapyykki	Selvästi havaittava rajapyykki, rajakivirakennelma tai muu ladottu kivirakennelma, kilometripylvä, muistokivi.	537
5.18		Ruokintateline	Eläinten ruokintateline tai -katos.	538

Nro	Symboli	Nimi	Selite	ISOM
5.19		Miilun pohja, tekotasanne	Selvästi havaittava tervahaudan tai sysimii- lun pohja tai pieni tasattu alue rinteessä.	
5.20		Monumentti, patsas	Monumentti, patsas.	
5.23		Käytävä läpi talon	Käytävä talon läpi, porttikäytävä, arkadi.	852
5.24		Portaat	Vähintään kaksiaskelmaiset portaat.	862

Erikoismerkit

Nro	Symboli	Nimi	Selite
6.1		Erikoiskohde	Kilpailijoille tulee kertoa kilpailuohjeissa, mikä tai minkäläinen maastokohde on kyseessä.
6.2		Erikoiskohde	Kilpailijoille tulee kertoa kilpailuohjeissa, mikä tai minkäläinen maastokohde on kyseessä.

Maakohtaiset rastinmääritesymbolit

Maakohtaisten (paikallisten) rastinmääritesymbolien käyttö ei ole suositeltavaa. Kilpailijoille tulee kertoa kilpailuohjeissa, mikä tai minkäläinen maastokohde on kyseessä. Erityisen tärkeätä on esitellä maakohtaiset symbolit ulkomaalaisille kilpailijoille.

Nro	Symboli	Nimi	Selite
7.n		Nimi	Kohteen määrittely.

Sarake E - Täsmentävät tiedot

Nro	Symboli	Nimi	Selite
8.1		Matala	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on erityisen matala, mutta kohteen mataluus ei käy ilmi kartasta; esim. kukkula, matala.
8.2		Laakea	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on erityisen laakea, mutta kohteen laakeus ei käy ilmi kartasta; esim. notko, laakea.
8.3		Syvä	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on erityisen syvä, mutta kohteen syvyys ei käy ilmi kartasta; esim. kuoppa, syvä.
8.4		Umpeenkasvanut	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on osittain aluskasvillisuuden tai pensaiden peitossa niin, että se kuitenkin ei käy ilmi kartasta; esim. raunio, umpeenkasvanut.

Nro	Symboli	Nimi	Selite
8.5		Avoin	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on alueella, jolla on puustoa vähemmän kuin ympäristössään niin, että tämä ei kuitenkaan käy ilmi kartasta.
8.6		Louhikkoinen, kivinen	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on alueella, joka on louhikkoinen tai kivikoinen niin, että tämä ei kuitenkaan käy ilmi kartasta.
8.7		Soinen	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on alueella, joka on soinen niin, että tämä ei kuitenkaan käy ilmi kartasta.
8.8		Hietikkoinen	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on alueella, joka on hietikkoinen niin, että tämä ei kuitenkaan käy ilmi kartasta.
8.9		Havupuu, havupensas	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on havupuu tai havupensas.
8.10		Lehtipuu, lehtipensas	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on lehtipuu tai lehtipensas.
8.11		Sortunut	Täsmennystä käytetään, kun rastikohde on kokonaan tai osittain sortunut; esim. aita, sortunut.

Sarake F – Mitat/Yhdistelmät

Mitat

Nro	Symboli	Nimi	Selite
9.1	2.5	Korkeus tai syvyys	Rastikohteen korkeus tai syvyys metreissä.
9.2	8 x 4	Laajuus	Rastikohteen äärimitat (pituus x leveys) metreissä.
9.3	$\frac{0.5}{3.0}$	Korkeus rinteessä	Rastikohteen korkeus rinteessä.
9.4	2.0 3.0	Kohteiden korkeus	Niiden kahden maastokohteen korkeudet, joiden välissä rasti on.

Yhdistelmät

Nro	Symboli	Nimi	Selite
10.1		Risteys	Kahden linjamaisen kohteen risteyspaikka.
10.2		Haara	Paikka, jossa kaksi linjamaista kohdetta kohtaavat.

Kun jompaa kumpaa em. symboleista käytetään sarakkeessa F, sijoitetaan sarakkeisiin D ja F niiden linjamaisten kohteiden symbolit, jotka joko risteävät tai kohtaavat.

D	E	F		
			Polkujen risteys	Paikka, jossa kaksi samanlaista linjamaista kohdetta risteävät.
			Linjan ja joen risteys	Paikka, jossa kaksi erilaista linjamaista kohdetta risteävät.
			Tien haara	Paikka, jossa kaksi samanlaista linjamaista kohdetta kohtaavat.
			Joen ja suojuotin haara	Paikka, jossa kaksi erilaista linjamaista kohdetta kohtaavat.

Sarake G – Rastilipun sijainti

Sijaintia osoittavista symboleista 11.1-11.6, 11.8 ja 11.14 käytetään sitä vaihtoehtoa, minkä ilmansuunnan puolella rastikohdetta rastilippu sijaitsee.

Huom: näitä rastilipun sijaintia tarkentavia symboleja ei tarvita selventämään rastilipun sijaintia rastikohteeseen nähden, mikäli rastilippu on sijoitettu joko niin lähelle rastikohteen keskustaa tai keskipistettä kuin mahdollista (tai jyrkänteen juurelle keskelle jyrkännettä).

Nro	Symboli	Nimi	Selite
11.1		Koillissivu	Käytetään, kun rastikohde on maanpinnan yläpuolinen, esim. kivi, koillissivu.
11.2		Kaakkoisreuna	Käytetään, kun: a) rastikohde laskee ympäristönsä korkeustasoon nähden alaspäin ja kun rastilippu sijaitsee tämän kohteen taitepisteessä; esim. suppa, länsireuna. b) rastikohde kattaa selvästi havaittavan alueen maastossa ja kun rastilippu sijaitsee tämän alueen rajalla; esim. suo, itäreuna.
11.3		Länsiosa	Käytetään, kun rastikohde kattaa selvästi havaittavan alueen maastossa ja kun rastilippu sijaitsee muualla kuin alueen keskellä tai reunoilla; esim. suppa, länsiosa.

Nro	Symboli	Nimi	Selite
11.4		Itäkulma (sisäpuolella)	Käytetään, kun: a) rastilippu on sellaisessa rastikohteena olevan alueen kulmassa, joka on 45-135 astetta; esim. avoin alue, itäkulma (sisäpuolella); raunio, luoteiskulma (ulkopuolella)
11.5		Eteläkulma (ulkopuolella)	b) rastilippu on linjamaisen rastikohteen kulmassa; esim. aita, eteläkulma (sisäpuolella); kiviaita, lounaiskulma (ulkopuolella) Symbolin kääntösuunta osoittaa, mihin suuntaan rastikohteen kulma on.
11.6		Lounaiskärki	Käytetään, kun rastilippu on sellaisessa rastikohteena olevan alueen kulmassa, joka on alle 45 astetta; esim. suo, lounaiskärki.
11.7		Mutka	Käytetään, kun rastilippu on viivamaisen rastikohteen pehmeämuotoisessa mutkassa; esim. polun mutka; joen mutka.
11.8		Luoteispää	Käytetään viivamaisen rastikohteen päässä.
11.9		Yläosa (ylhäällä)	Käytetään, kun rastikohde on rinteessä, joka kuvataan kahdella tai useammalla korkeuskäyrällä ja kun rastilippu on lähellä rastikohteen korkeinta kohtaa; esim. uurre, yläosa.
11.10		Alaosa (alhaalla)	Käytetään, kun rastikohde on rinteessä, joka kuvataan kahdella tai useammalla korkeuskäyrällä ja kun rastilippu on lähellä rastikohteen matalinta kohtaa; esim. notko, alaosa.
11.11		Päällä	Käytetään, kun rastilippu on sijoitettu normaalista poiketen rastikohteen korkeimmalle kohdalle; esim. jyrkäne, päällä.
11.12		Alla	Käytetään, kun rastilippu on sijoitettu rastikohteen alle; esim. (533) ylitettävä putki, alla.
11.13		Juuri (ei suuntaa)	Käytetään, kun rastilippu on sijoitettu yhdellä tai useammalla korkeuskäyrällä kuvattavan rinteiden alemman taitepisteeseen ja niin, että se on ympäröivän alueen korkeustasolla; esim. maavalli, juurella.
11.14		Koillisjuuri	Käytetään, kun rastikohde on niin laaja, että rastilippu on mahdollista sijoittaa usealla puolella rastikohdetta; esim. kukkula, koillisjuuri.
11.15		Välissä	Käytetään, kun rastilippu on sijoitettu kahden maastokohteen väliin; esim. kiven ja kumpareen välissä

Kun symbolia 11.15 käytetään sarakkeessa G, näytetään sarakkeissa D ja E erikseen ne rasti-kohteet, joiden välissä rastilippu on.

D	E	F	G		
				Tiheikköjen välissä	Kahden samanlaisen maastokohteen välissä.
				Kiven ja kumpareen välissä	Kahden erilaisen maastokohteen välissä.

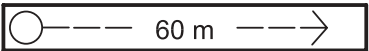

Sarake H – Muut tiedot

Nro	Symboli	Nimi	Selite
12.1		Ensiapu	Rasti, jonka tuntumassa on saatavilla ensiapua.
12.2		Juoma	Rasti, jonka tuntumassa on saatavilla juomaa.
12.3		Radio- tai tv-rasti	Radio- tai tv-rasti.
12.4		Miehitetty rasti	Rasti, jolla kilpailukortti tarkistetaan.

Erityisohjeet

Kilpailijalle voidaan antaa erityisohjeita radan rastimääritteissä. Niitä tulisi käyttää täydentämään kartan antamia tietoja.

Mikäli rastilta lähtevää tai rastien välissä olevaa viitoitusta on seurattava:

Nro	Symboli	Nimi/selite
13.1		Seuraa viitoitusta 60 metriä rastilta eteenpäin.
13.2		Seuraa viitoitusta 300 m rastilta seuraavalle rastille.

Mikäli rastivälillä on pakollinen ylityspaikka, alituspaikka tai muu pakollinen reitti:

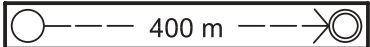

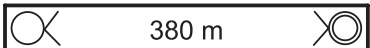
Nro	Symboli	Nimi/selite
13.3		Pakollinen ylitys/alituspaikka tai pakolliset ylitys/alituspaikat.
13.4		Pakollinen reitti läpi kielletyn alueen.

Kartan vaihdossa tai kun rastilta lähtevä pakollisesti seurattava viitoitus päättyy kartan vaihtopaikalle, tulee radan ensimmäisen osan viimeisen rastin rastinmäärityksen alapuolelle olla erityisohje:

Nro	Symboli	Nimi/selite
13.5		Seuraa viitoitusta 50 metriä kartanvaihtopaikalle.

Viimeisen rastin ja maalin välisen viitoituksen viitoitustyyppi

Radan viimeisen rastin rastinmäärityksen alapuolella esitetään viimeisen rastin ja maalin välisen viitoituksen viitoitustyyppi jollakin seuraavista erityisohjeista:

Nro	Symboli	Nimi/selite
14.1		400 m viimeiseltä rastilta maaliin. Seuraa rastilta lähtevää viitoitusta.
14.2		150 m viimeiseltä rastilta maaliin. Suunnista kokoavalle viitoitukselle, seuraa viitoitusta.
14.3		380 m viimeiseltä rastilta maaliin. Suunnista maaliin. Ei viitoitusta.

Ohjeet trail-o - suunnistukseen

Kun kuvallisia rastinmääritteitä käytetään trail-o:ssa, on sarakkeiden käyttöön kaksi muunnelmää.

Sarake B – Rastilippujen määrä

Sarakkeessa B esitetään rastin tähystyspaikasta näkyvien rastilippujen lukumäärä, esim. A–C tarkoittaa kolmea valittavissa olevaa vaihtoehtoa ja A–D neljää valittavissa olevaa vaihtoehtoa.

Sarake H – Tarkastelusuunta

Sarakkeessa esitetään suunta, johon rastikohteita tulee tarkastella. Esimerkissä pohjoiseen osoittava nuoli tarkoittaa, että kilpailijan tulee olla polulla tai uralla rastiympyrän eteläpuolella.

Esimerkki

A	B	C	D	E	F	G	H
1	A–D		○			○ [•]	↑

Mallikisat 1.1.2004					
H45, H50, D21					
5		7.6 km		210 m	
1	101				
2	212			1.0	
3	135				
4	246				
5	164				
○----- 120 m ----->					
6	185				
7	178				
8	147			2.0	
9	149				
○----- 250 m ----->⊙					

www.ssl.fi